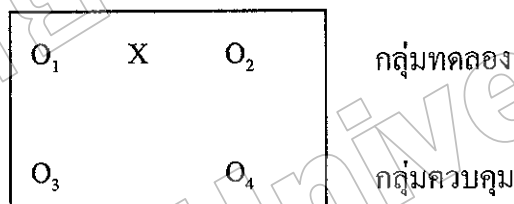

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research) แบบสองกลุ่ม มีการวัดก่อนและหลังการทดลอง (Pretest/ Posttest Control Group Design) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมการพยาบาลตามรูปแบบความเชื่อความเจ็บป่วยต่อความทุกข์ทรมานของผู้ป่วยไตวายเรื้อรังที่ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมและครอบครัว โดยเปรียบเทียบความทุกข์ทรมานของผู้ป่วยไตวายเรื้อรังและครอบครัว ระหว่างกลุ่มที่ได้รับ โปรแกรมการพยาบาลตามรูปแบบความเชื่อความเจ็บป่วยและกลุ่มที่ได้รับการดูแลตามปกติของโรงพยาบาล มีรูปแบบการทดลองดังนี้

ภาพที่ 3 รูปแบบการทดลอง

กลุ่มทดลอง	หมายถึง	กลุ่มผู้ป่วยโรคไตวายเรื้อรังที่ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมและครอบครัว ซึ่งได้รับ โปรแกรมการพยาบาลตามรูปแบบความเชื่อความเจ็บป่วย
กลุ่มควบคุม	หมายถึง	กลุ่มผู้ป่วยโรคไตวายเรื้อรังที่ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมและครอบครัว ซึ่งได้รับการดูแลตามปกติ
O ₁ , O ₃	หมายถึง	การประเมินความทุกข์ทรมานในระยะก่อนการทดลอง
X	หมายถึง	โปรแกรมการพยาบาลตามรูปแบบความเชื่อความเจ็บป่วย
O ₂ , O ₄	หมายถึง	การประเมินความทุกข์ทรมานในระยะหลังการทดลอง
- ในสัปดาห์ที่ 6

สถานที่ทำการวิจัย

หน่วยไตเทียม ศูนย์วิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยบูรพา จ.ชลบุรี เปิดทำการวันจันทร์ ถึงวันเสาร์ มีเครื่องไตเทียมทั้งหมด 9 เครื่อง พยาบาลวิชาชีพ 4 คน ผู้ช่วยพยาบาล 3 คน มีผู้ป่วย ทั้งหมด 40 คน ทำการฟอกเลือด ครั้งละ 4 ชั่วโมง ประมาณ 2-3 ครั้งต่อสัปดาห์ต่อคน เริ่มทำการ ฟอกเลือดในรอบเช้าประมาณ 7.00 น. และรอบบ่ายประมาณ 11.00 น. พยาบาลให้คำแนะนำกับ ผู้ป่วยในช่วง 4 ชั่วโมงขณะฟอกเลือด เกี่ยวกับการปฏิบัติตัวที่เหมาะสมสำหรับผู้ป่วยไตวายเรื้อรัง การดูแลตนเอง การรับประทานยาและยา ข้อจำกัดในการดื่มน้ำและรับประทานอาหารบางชนิด การป้องกันการเกิดภาวะแทรกซ้อนต่าง ๆ การสังเกตอาการผิดปกติ รวมทั้งติดต่อประสานงานกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการพูดคุยสนทนาในเรื่องอื่น ๆ บ้าง แต่มักเกี่ยวข้องกับการรักษาพยาบาล มากกว่าการบอกเล่าแสดงความรู้สึก มีโอกาสพูดคุยกับครอบครัวของผู้ป่วยช่วงที่เข้ามารับ-ส่ง ผู้ป่วยในหน่วยไตเทียม และในบางโอกาส เช่น กรณีที่ต้องปรับเปลี่ยนยา การไปรับการตรวจรักษา เพิ่มเติม หรือการช่วยเหลือเรื่องอื่นนอกเหนือจากปกติ ทั้งการพูดคุยโดยตรงและการใช้โทรศัพท์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรเป้าหมาย ที่ศึกษาเป็นผู้ป่วยไตวายเรื้อรังที่ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมซึ่งมีชื่อ อยู่ในแฟ้มประวัติทะเบียนการรักษา ที่หน่วยไตเทียมของโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยบูรพา จำนวน 40 คน ทำการเก็บข้อมูลในช่วงวันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ. 2549 ถึงวันที่ 31 กรกฎาคม พ.ศ. 2549

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาค้นครั้งนี้เป็นผู้ป่วยไตวายเรื้อรังที่ฟอกเลือดด้วยเครื่อง ไตเทียมและครอบครัว ที่มารักษาที่หน่วยไตเทียม โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยบูรพา มีคุณสมบัติดังนี้

1. ผู้ป่วยไตวายเรื้อรังที่ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม

1.1 อายุ 20 ปีขึ้นไป

1.2 ได้รับการตรวจวินิจฉัยจากแพทย์ว่า มีการทำลายของหน่วยไตทั้งสองข้าง

อย่างถาวร ทำให้ไตไม่สามารถทำหน้าที่ในการขับของเสีย เช่น ยูเรียในโตรเจนและครีเอตินินใน กระแสเลือด รวมทั้งการคงความสมดุลของน้ำและเกลือแร่ต่าง ๆ ภายในร่างกายให้เป็นไปตามปกติได้ จำเป็นต้องได้รับการรักษาโดยการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม

1.3 มีความสามารถในการรับรู้และสื่อความหมายเข้าใจ

1.4 ยินดีและเต็มใจในการเข้าร่วมวิจัยครั้งนี้

2. ครอบครัวผู้ป่วยไตวายเรื้อรังที่ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม

2.1 อายุตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป

2.2 มีความสามารถในการรับรู้ สื่อความหมายเข้าใจ

2.3 เป็นสมาชิกในครอบครัว ซึ่งมีความสัมพันธ์ใกล้ชิด เช่น คู่สมรส บิดา มารดา บุตรหลานหรือญาติพี่น้อง ที่เป็นสมาชิกในครอบครัวและอาศัยอยู่ในบ้านเดียวกัน มีหน้าที่คอยดูแลให้ความช่วยเหลือผู้ป่วยไคววายเรื้อรังที่บ้านอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง มีประสบการณ์การดูแลผู้ป่วยอย่างน้อย 4 สัปดาห์ขึ้นไป

2.4 ยินดีและเต็มใจในการเข้าร่วมวิจัยครั้งนี้

ขนาดและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยแบบทดลองควรมีก่อนมีกลุ่มตัวอย่างน้อยที่สุด 20-30 คน ถ้ามีการเปรียบเทียบระหว่างกลุ่ม ซึ่งมีประชากรจำนวนน้อย ควรมีก่อนมีกลุ่มตัวอย่างไม่ต่ำกว่า 10 คนในแต่ละกลุ่ม (Polit & Hungler, 1983) ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงกำหนดกลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ป่วยไคววายเรื้อรังที่ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมและครอบครัวตามคุณสมบัติที่กำหนด จำนวน 20 ครอบครัว

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง มี 2 ขั้นตอนดังนี้

1. นำบัญชีรายชื่อผู้ป่วยไคววายเรื้อรังที่ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมและครอบครัวจากการรวบรวมที่เวชระเบียน ทั้งหมด 40 ครอบครัวที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ มาทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Sample Random Sampling) โดยการจับสลากแบบไม่คืนที่ ให้ได้กลุ่มตัวอย่าง 20 ครอบครัว ในจำนวนนี้มี 2 ครอบครัวที่ปฏิเสธการเข้าร่วมการวิจัย คิดเป็นร้อยละ 10 ผู้วิจัยจึงนำหมายเลขสลากออกและทำการจับสลากใหม่จนได้กลุ่มตัวอย่างครบ 20 ครอบครัว

2. หลังจากนั้นผู้วิจัยทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Sample Random Sampling) เพื่อเข้ากลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง กลุ่มละ 10 ครอบครัว ซึ่งทั้ง 20 ครอบครัวสามารถเข้าร่วมการวิจัยตลอดระยะเวลาที่ทำการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย คือ

1. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. เทปบันทึกเสียง

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่

โปรแกรมการพยาบาลตามรูปแบบความเชื่อความเจ็บป่วย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการค้นคว้าตำราและเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เนื้อหาของรูปแบบประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ 1) ความเข้าใจบริบทของครอบครัวเพื่อการเปลี่ยนแปลงความเชื่อ 2) การค้นหา เปิดเผย และแยกแยะความเชื่อ

เกี่ยวกับความเจ็บป่วย 3) การปรับเปลี่ยนความเชื่อที่เป็นอุปสรรค 4) การแยกแยะ ประเมิน ความแตกต่างของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นและส่งเสริมความเชื่อที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย

1. แบบสัมภาษณ์ความทุกข์ทรมานของผู้ป่วยไตวายเรื้อรังที่ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม แบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบบันทึกข้อมูลทั่วไปของผู้ป่วยไตวายเรื้อรังที่ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม ได้แก่ อายุ เพศ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ศาสนา อาชีพ รายได้ ความเพียงพอของรายได้ การจ่ายค่ารักษาพยาบาล จำนวนสมาชิกในครอบครัว ผู้ดูแลเมื่อเจ็บป่วย ระยะเวลาที่เจ็บป่วย

ส่วนที่ 2 แบบสัมภาษณ์ความทุกข์ทรมานในผู้ป่วยไตวายเรื้อรังที่ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม ประเมินโดยใช้แบบประเมินความทุกข์ทรมานที่ผู้วิจัยสร้างเองตามแนวคิดความทุกข์ทรมานของ แม็คคอร์คิล และยัง (McCorkle & Young, 1978) ร่วมกับการทบทวนเอกสารและรายงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความทุกข์ทรมานของผู้ป่วยไตวายเรื้อรังที่ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม มีจำนวน 46 ข้อ ประกอบด้วย ด้านร่างกาย 20 ข้อ ด้านจิตสังคม 16 ข้อ และด้านจิตวิญญาณ 10 ข้อ

สำหรับการประเมินระดับความทุกข์ทรมานในครั้งนี้ใช้วิธีสอบถามการรับรู้ความรู้สึกทุกข์ทรมานโดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ ดังนี้

ไม่มีความทุกข์ทรมาน มีความทุกข์ทรมานในเรื่องนั้น ๆ

มีค่าคะแนนเท่ากับ 0 หมายถึง เมื่อผู้ตอบรู้สึกว่ามี

มีความทุกข์ทรมานน้อย มีความทุกข์ทรมานในเรื่องนั้น ๆ น้อย

มีค่าคะแนนเท่ากับ 1 หมายถึง เมื่อผู้ตอบรู้สึกว่ามี

มีความทุกข์ทรมานปานกลาง มีความทุกข์ทรมานในเรื่องนั้น ๆ ปานกลาง

มีค่าคะแนนเท่ากับ 2 หมายถึง เมื่อผู้ตอบรู้สึกว่ามี

มีความทุกข์ทรมานมาก มีความทุกข์ทรมานในเรื่องนั้น ๆ มาก

มีค่าคะแนนเท่ากับ 3 หมายถึง เมื่อผู้ตอบรู้สึกว่ามี

การแปลผลคะแนน ผู้ป่วยไตวายเรื้อรังที่ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม ที่ได้คะแนนมากกว่า แสดงว่ามีความทุกข์ทรมานมากกว่าผู้ป่วยที่ได้คะแนนน้อยกว่า

2. แบบสัมภาษณ์ความทุกข์ทรมานของครอบครัวผู้ป่วยไตวายเรื้อรังที่ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม แบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบบันทึกข้อมูลทั่วไปของครอบครัวของผู้ป่วยไตวายเรื้อรังที่ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม ได้แก่ ความสัมพันธ์กับผู้ป่วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ศาสนา อาชีพ รายได้เฉลี่ย ความเพียงพอของรายได้ จำนวนสมาชิกในครอบครัว ระยะเวลาในการดูแลผู้ป่วย

จำนวนชั่วโมงในการดูแล/ วัน โรคประจำตัว

ส่วนที่ 2 แบบสัมภาษณ์ความทุกข์ทรมานของครอบครัวผู้ป่วยไตวายเรื้อรังที่ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม ที่ผู้วิจัยสร้างเองตามแนวคิดความทุกข์ทรมานของ แม็คคอร์ก์เคิล และยัง (McCorkle & Young, 1978) ร่วมกับการทบทวนเอกสารและรายงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความทุกข์ทรมานของครอบครัวผู้ป่วยไตวายเรื้อรังที่ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม จำนวน 35 ข้อ ประกอบด้วย ด้านร่างกาย 8 ข้อ ด้านจิตสังคม 19 ข้อ และด้านจิตวิญญาณ 8 ข้อ

สำหรับการประเมินระดับความทุกข์ทรมานในครั้งนี้ใช้วิธีสอบถามการรับรู้ความรู้สึกทุกข์ทรมาน โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ ดังนี้

ไม่มีความทุกข์ทรมาน มีค่าคะแนนเท่ากับ 0 หมายถึง เมื่อผู้ตอบรู้สึกว่ามี
ความทุกข์ทรมานในเรื่องนั้น ๆ

มีความทุกข์ทรมานน้อย มีค่าคะแนนเท่ากับ 1 หมายถึง เมื่อผู้ตอบรู้สึกว่ามี
ความทุกข์ทรมานในเรื่องนั้น ๆ น้อย

มีความทุกข์ทรมานปานกลาง มีค่าคะแนนเท่ากับ 2 หมายถึง เมื่อผู้ตอบรู้สึกว่ามี
ความทุกข์ทรมานในเรื่องนั้น ๆ ปานกลาง

มีความทุกข์ทรมานมาก มีค่าคะแนนเท่ากับ 3 หมายถึง เมื่อผู้ตอบรู้สึกว่ามี
ความทุกข์ทรมานในเรื่องนั้น ๆ มาก

การแปลผลคะแนน ครอบครัวของผู้ป่วยไตวายเรื้อรังที่ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม
ที่ได้คะแนนมากกว่า แสดงว่ามีความทุกข์ทรมานมากกว่าครอบครัวของผู้ป่วยที่ได้คะแนนน้อยกว่า

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. โปรแกรมการพยาบาลตามรูปแบบความเชื่อความเจ็บป่วย นำมาตรวจสอบความตรง
ของเนื้อหาและความเหมาะสมของภาษาที่ใช้โดยผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน หลังจากที่ได้รับคำแนะนำ
จากผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว ผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมอีกครั้ง

2. แบบสัมภาษณ์ความทุกข์ทรมานของผู้ป่วยและครอบครัวผู้ป่วยไตวายเรื้อรังที่ฟอกเลือด
ด้วยเครื่องไตเทียม

2.1 การหาความตรงด้านเนื้อหา โดยนำแบบสัมภาษณ์ความทุกข์ทรมานของผู้ป่วย
ไตวายเรื้อรังที่ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมและครอบครัว ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปรับการตรวจสอบ
โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน เพื่อหาความตรงของเนื้อหาและความเหมาะสมของภาษา โดยใช้
จำนวน 3 ใน 5 ของผู้ทรงคุณวุฒิเป็นเกณฑ์ในการตัดสิน (ทศนีย์ นะแสง, 2542) หลังจากผ่าน
การตรวจสอบพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมดแล้ว ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์มาปรับปรุงแก้ไขแล้ว

นำไปหาความเชื่อมั่นตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

2.2 การหาความเชื่อมั่น ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ความทุกข์ทรมานของผู้ป่วยและครอบครัวผู้ป่วยไตวายเรื้อรังที่ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม ไปทดลองใช้กับผู้ป่วยและครอบครัวผู้ป่วยไตวายเรื้อรังที่ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม ที่มีลักษณะเช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการศึกษาจำนวน 20 ครอบครัว แล้วนำมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟาครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) โดยแบบสัมภาษณ์ความทุกข์ทรมานของผู้ป่วยไตวายที่ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม ได้ค่าความเชื่อมั่น .94 และแบบสัมภาษณ์ความทุกข์ทรมานของครอบครัวเท่ากับ .97

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ ได้ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา การตระหนักถึงการเคารพในสิทธิมนุษยชน โดยผู้วิจัยให้ผู้ป่วยและครอบครัวผู้ป่วยเป็นผู้ตัดสินใจในการเข้าร่วมวิจัยด้วยตนเอง เมื่อผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างตามคุณสมบัติที่กำหนดไว้แล้ว ผู้วิจัยเข้าแนะนำตัวกับผู้ป่วยและครอบครัวผู้ป่วยเพื่อขอความร่วมมือในการเข้าร่วมวิจัย พร้อมทั้งชี้แจงเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ประโยชน์ของการวิจัย การเก็บรักษาข้อมูลเป็นความลับ ให้เห็นดีไบบยินยอมเข้าร่วมวิจัย การขออนุญาตบันทึกเสียง รวมทั้งให้สิทธิในการปฏิเสธการไม่เข้าร่วมวิจัยหรือถอนตัวจากการวิจัย โดยไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อการดูแลรักษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีการเตรียมความพร้อมของผู้วิจัยดังนี้ ผู้วิจัยเป็นพยาบาลวิชาชีพประจำหน่วยไตเทียมของศูนย์วิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยบูรพา ทำให้มีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับการพยาบาลผู้ป่วยไตวายเรื้อรังที่ได้รับการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมเป็นเวลา 1 ปี 6 เดือน และผู้วิจัยได้ศึกษารูปแบบความเชื่อความเจ็บป่วย และมีการฝึกปฏิบัติจริงกับผู้ป่วยไตวายเรื้อรังที่ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม โดยมีอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด

ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย

1. หลังจากโครงร่างงานวิจัยได้ผ่านการพิจารณาจริยธรรมแล้วผู้วิจัยทำหนังสือขออนุญาตจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา ถึงผู้อำนวยการโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล หลังจากได้รับอนุมัติแล้ว ผู้วิจัยเข้าพบหัวหน้าหน่วยไตเทียม เพื่อแนะนำตัวและชี้แจงรายละเอียดในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. หลังจากได้กลุ่มตัวอย่างแล้ว ผู้วิจัยจะสอบถามความสนใจของผู้ป่วยและครอบครัว ในการเข้าร่วมวิจัย อธิบายการเข้าร่วมโครงการวิจัย วัตถุประสงค์โครงการ ซึ่งผู้ป่วยและครอบครัว สามารถขอยกเลิกออกจากการศึกษาเมื่อใดก็ได้ โดยไม่มีผลกระทบต่อการมารับการดูแลรักษา ที่โรงพยาบาลแต่อย่างใด พร้อมทั้งให้ผู้ป่วยและครอบครัวเซ็นต์ใบยินยอมเข้าร่วมวิจัย สำหรับ ขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีรายละเอียดดังนี้

กลุ่มควบคุม

สัปดาห์ที่ 1 ผู้วิจัยพบผู้ป่วยไตวายเรื้อรังที่ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมและครอบครัว กลุ่มควบคุม ครั้งแรกที่หน่วยไตเทียม โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยบูรพา โดยชี้แจงการเข้าร่วมเป็น กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา และขั้นตอนการวิจัยพร้อมกับให้ผู้ป่วยและครอบครัวตอบแบบสอบถาม ด้านข้อมูลส่วนบุคคล แบบสอบถามเกี่ยวกับความทุกข์ทรมานในผู้ป่วยไตวายเรื้อรังที่ฟอกเลือด ด้วยเครื่องไตเทียมและครอบครัว ดำเนินการสร้างสัมพันธภาพและนัดกลุ่มควบคุมเพื่อพบกัน ครั้งที่ 2 ซึ่งเว้นระยะห่างจากครั้งที่ 1 เป็นเวลา 1 สัปดาห์

สัปดาห์ที่ 2-5 นัดผู้ป่วยและครอบครัวทุกสัปดาห์ เพื่อพูดคุย ซักถามอาการทั่วไป และ ให้คำแนะนำตามปกติของโรงพยาบาล และดำเนินการปิดสัมพันธภาพในสัปดาห์ที่ 5

สัปดาห์ที่ 6 ผู้วิจัยพบผู้ป่วยไตวายเรื้อรังที่ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมและครอบครัว ครั้งที่ 6 ให้กลุ่มควบคุมตอบแบบสอบถามชุดเดิม ยกเว้นข้อมูลส่วนบุคคล

กลุ่มทดลอง

ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลและบันทึกเสียงด้วยเครื่องบันทึกเสียง ทั้งหมด 4 ครั้ง แต่แต่ละครั้งใช้เวลา 1 ชั่วโมง ดังนี้

สัปดาห์ที่ 1 ผู้วิจัยพบผู้ป่วยไตวายเรื้อรังที่ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมและครอบครัว กลุ่มทดลอง ครั้งแรกที่หน่วยไตเทียม โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยบูรพา โดยชี้แจงขั้นตอนการทดลอง พร้อมทั้งสอบถามผู้ป่วยและครอบครัวตามแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล แบบสอบถาม เกี่ยวกับความทุกข์ทรมานในผู้ป่วยไตวายเรื้อรังที่ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมและครอบครัว โดย ผู้วิจัยอธิบายการตอบแบบสอบถามให้ผู้ป่วยและครอบครัวผู้ป่วยเข้าใจ เมื่อเสร็จสิ้นผู้วิจัยนัดหมาย ผู้ป่วยและครอบครัวพบกันครั้งที่ 2 ซึ่งเว้นระยะห่างจากครั้งแรกเป็นเวลา 1 สัปดาห์

สัปดาห์ที่ 2 ผู้วิจัยพบผู้ป่วยพร้อมบุคคลในครอบครัว เริ่มดำเนินกิจกรรมดังนี้

1. ผู้วิจัยและครอบครัวร่วมกันศึกษาบริบท เพื่อความเข้าใจบริบทของครอบครัวที่เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลง โดย

1.1 สร้างสัมพันธภาพกับผู้ป่วยไตวายเรื้อรังที่ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมและ ครอบครัว ซึ่งเป็นสิ่งที่ต้องทำในการพบกับครอบครัวในครั้งแรก เพื่อให้ผู้ป่วยและครอบครัวเกิด

ความคุ้นเคยและไว้วางใจ โดยผู้วิจัยแนะนำตัวเอง พร้อมทั้งให้ผู้ป่วยและครอบครัวได้แนะนำตัวเอง การอธิบายเกี่ยวกับงานวิจัย บอกรวัตถุประสงค์ ระยะเวลาในการพบกัน จำนวนครั้งที่พบกัน โดยนำแผนผังเครือญาติและแผนผังความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมของครอบครัวมาใช้

1.2 ถามคำถามที่ต้องการคำตอบจากการดูแลหนึ่งคำถาม เพื่อให้ผู้ป่วยและครอบครัวเกิดมุมมองที่เฉพาะเจาะจงและเข้าใจความทุกข์ทรมานของครอบครัว สามารถแยกแยะปัญหาที่เกิดขึ้นในครอบครัวได้ชัดเจนขึ้น

1.3 การจัดอุปสรรคต่อการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้ผู้ป่วยและครอบครัวให้ความร่วมมือ โดยใช้เทคนิคต่าง ๆ เช่น การถามความคาดหวังของผู้ป่วยและครอบครัวเกี่ยวกับการรักษา เพื่อให้ทราบว่ามีสิ่งใดที่เหมาะสมกับครอบครัวมากที่สุด และนำมาซึ่งการให้คำแนะนำที่สามารถช่วยเหลือครอบครัวได้เหมาะสมขึ้น

2. ค้นหา เปิดเผย และแยกแยะความเชื่อเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดจากความเจ็บป่วยและความทุกข์ทรมาน กระตุ้นให้ผู้ป่วยและครอบครัวบอกเล่าเรื่องราวความเชื่อของตนเองเกี่ยวกับการวินิจฉัยโรค สาเหตุของการเกิดโรค การรักษาที่ได้รับ เปิดโอกาสให้ผู้ป่วยและครอบครัวสะท้อนคิดเกี่ยวกับความทุกข์ทรมานที่เกิดขึ้นจากการเจ็บป่วย

3. ปรับเปลี่ยนความเชื่อของครอบครัวที่เป็นอุปสรรคต่อการลดความทุกข์ทรมานที่เกิดจากการเจ็บป่วยที่ได้พบ โดยการให้สมาชิกครอบครัวสะท้อนคิดเกี่ยวกับอุปสรรคต่าง ๆ และใช้วิธีการ เช่น การให้คำชื่นชม ถามคำถาม การใช้คำพูดหรือน้ำเสียงที่นุ่มนวล มีพลังเพื่อปรับเปลี่ยนความเชื่อ

4. การแยกแยะ ประเมินความแตกต่างของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นและส่งเสริมความเชื่อที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลงที่พบว่าครอบครัวได้ทำ เพื่อให้ผู้ป่วยและครอบครัวตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการปรับเปลี่ยนความเชื่อและพฤติกรรม และเพื่อการคงไว้ซึ่งพฤติกรรมและการปฏิบัติที่ดีนั้น

หลังจากพบผู้ป่วยและครอบครัวในสัปดาห์ที่ 2 แล้ว สิ่งที่จะเกิดขึ้น คือการสร้างสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน ได้ทราบเกี่ยวกับบริบทส่วนใหญ่ของครอบครัว ทราบถึงปัญหาและความเชื่อเกี่ยวกับปัญหาที่ก่อให้เกิดความทุกข์ทรมานกับผู้ป่วยและครอบครัวเป็นสำคัญ แต่ถ้าหากพบว่าครอบครัวมีความเชื่อที่เป็นอุปสรรคต่อการเปลี่ยนแปลงก็ควรปฏิบัติการเพื่อปรับเปลี่ยนความเชื่อไปพร้อม ๆ กัน

5. ผู้วิจัยนัดหมายผู้ป่วยและครอบครัวพบกันครั้งที่ 3 ซึ่งเว้นระยะห่างเป็นเวลา 1 สัปดาห์
สัปดาห์ที่ 3 ผู้วิจัยกับผู้ป่วยและครอบครัวพูดคุยเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับความทุกข์ทรมานที่เกิดขึ้นหลังจากการพบกันครั้งที่แล้ว หลังจากนั้น

1. ศึกษาบริบทของครอบครัวเพื่อการเปลี่ยนแปลงความเชื่อเพิ่มเติม
2. ค้นหา เปิดเผย และแยกแยะความเชื่อเกี่ยวกับความเจ็บป่วยและความทุกข์ทรมานตามความต้องการให้พยาบาลดูแล กระตุ้นให้ผู้ป่วยและครอบครัวบอกเล่าเรื่องราวความเชื่อของตนเองเกี่ยวกับ ความสามารถในการจัดการ ความคุม และอิทธิพลต่อความเจ็บป่วย การพยากรณ์โรค ศาสนาและจิตวิญญาณ เปิดโอกาสให้ผู้ป่วยและครอบครัวสะท้อนคิดเกี่ยวกับความทุกข์ทรมานที่เกิดขึ้นจากการเจ็บป่วยด้วยไตวายเรื้อรังที่ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม

3. ปรับเปลี่ยนความเชื่อที่เป็นอุปสรรคต่อการลดความทุกข์ทรมานที่พบ โดยให้สมาชิกครอบครัวสะท้อนคิด ด้วยวิธีการต่าง ๆ ได้แก่ การให้คำชื่นชม ถามคำถาม การแยกความแตกต่าง การพูดแทนผู้ป่วยและครอบครัวในสิ่งที่ไม่สามารถพูดได้ การแยกแยะความไม่สัมพันธ์กันระหว่างความเชื่อกับพฤติกรรม การเสนอสิ่งสมมติที่ส่งเสริมให้เกิดการเปลี่ยนแปลง การมองปัญหา อาการ และการแก้ปัญหาว่าเป็นสิ่งที่อยู่ภายนอก การเสนอความคิดที่แตกต่าง การใช้ผลวิจัย การเสนอหรือการเล่า

4. การแยกแยะ ประเมินความแตกต่างของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นและส่งเสริมความเชื่อที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลงที่พบว่าครอบครัวได้ทำ เพื่อให้ผู้ป่วยและครอบครัวตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการปรับเปลี่ยนความเชื่อและพฤติกรรม และเพื่อการคงไว้ซึ่งพฤติกรรมและการปฏิบัติที่ดีนั้น

หลังจากพบผู้ป่วยและครอบครัวในสัปดาห์ที่ 3 แล้ว สิ่งสำคัญที่ควรเกิดขึ้น คือ การคงไว้ซึ่งสัมพันธภาพที่ดีกับผู้ป่วยและครอบครัว การประเมินการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นหลังจากพบกันในสัปดาห์ที่ผ่านมา การได้ทราบบริบททั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับครอบครัว ทราบความเชื่อเกี่ยวกับโรคไตวายเรื้อรังที่ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมของผู้ป่วยและครอบครัว ความเชื่อที่เป็นอุปสรรคของผู้ป่วยและครอบครัว รวมทั้งการปรับเปลี่ยนความเชื่อที่เป็นอุปสรรคที่พบ สำหรับการส่งเสริมความเชื่อที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลงอาจทำให้เกิดขึ้นได้เมื่อพบว่าผู้ป่วยและครอบครัวเกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น

5. ผู้วิจัยนัดหมายผู้ป่วยและครอบครัวพบกันครั้งที่ 4 ซึ่งเว้นระยะห่างเป็นเวลา 1 สัปดาห์
- สัปดาห์ที่ 4 ผู้วิจัยเข้าพบครอบครัวพูดคุยประเมินการเปลี่ยนแปลงในการลดความทุกข์ทรมานที่เกิดขึ้นหลังจากการพบกันครั้งที่แล้วและ

1. ศึกษาบริบทของครอบครัวเพื่อการเปลี่ยนแปลงความเชื่อเพิ่มเติม
2. ค้นหา เปิดเผย และแยกแยะความเชื่อเกี่ยวกับความเจ็บป่วยและความทุกข์ทรมานเพิ่มเติม กระตุ้นให้ผู้ป่วยและครอบครัวบอกเล่าเรื่องราวความเชื่อของตนเอง เปิดโอกาสให้ผู้ป่วยและครอบครัวสะท้อนคิดเกี่ยวกับความทุกข์ทรมานที่เกิดขึ้นจากการเจ็บป่วย

3. ปรับเปลี่ยนความเชื่อที่เป็นอุปสรรคต่อการลดความทุกข์ทรมาน โดยให้สมาชิก
ครอบครัวสะท้อนคิด

4. แยกแยะ ประเมินความแตกต่างของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นและส่งเสริมความเชื่อ
ที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้ผู้ป่วยและครอบครัวตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจาก
การปรับเปลี่ยนความเชื่อและพฤติกรรม และเพื่อการคงไว้ซึ่งพฤติกรรมและการปฏิบัติที่ดีนั้น
โดยการตั้งใจและพยายามที่จะให้เกิดการเปลี่ยนแปลง การมองหาการเปลี่ยนแปลง การสำรวจ
การเปลี่ยนแปลง การเชื่อเชิญให้สมาชิกครอบครัวสังเกตการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น การสำรวจผล
ของการเปลี่ยนแปลง เชื่อเชิญให้อธิบายการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น การแยกความแตกต่างของความ
เชื่อที่ส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จ การทดลองการเปลี่ยนแปลง โดยการพูดซ้ำตามคำพูดของสมาชิก
ครอบครัว การเผยแพร่ความเปลี่ยนแปลง

หลังจากพบผู้ป่วยและครอบครัวในสัปดาห์ที่ 4 แล้ว สิ่งสำคัญที่ควรเกิดขึ้น คือ การคงไว้
ซึ่งสัมพันธภาพที่ดีกับผู้ป่วยและครอบครัว การประเมินความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นหลังจากพบกัน
ในสัปดาห์ที่ผ่าน ๆ มา การปฏิบัติการเพื่อปรับเปลี่ยนความเชื่อที่เป็นอุปสรรคและการส่งเสริม
ความเชื่อที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลงเมื่อพบว่าผู้ป่วยและครอบครัวมีการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น
เพื่อให้คงไว้ซึ่งพฤติกรรมและการปฏิบัติที่ดีนั้นอย่างต่อเนื่อง เตรียมผู้ป่วยและครอบครัวสำหรับ
การปิดสัมพันธภาพในสัปดาห์ที่ 5

6. ผู้วิจัยนัดหมายผู้ป่วยและครอบครัวพบกันครั้งที่ 5 ซึ่งเว้นระยะห่างเป็นเวลา 1 สัปดาห์
สัปดาห์ที่ 5 ผู้วิจัยเข้าพบครอบครัวพูดคุยประเมินการเปลี่ยนแปลงในการลดความทุกข์
ทรมานที่เกิดขึ้นหลังจากการพบกันครั้งที่แล้วและ

1. ศึกษาบริบทของครอบครัวเพื่อการเปลี่ยนแปลงความเชื่อเพิ่มเติม
2. ค้นหา เปิดเผย และแยกแยะความเชื่อเกี่ยวกับความเจ็บป่วยและความทุกข์ทรมาน
เพิ่มเติม กระตุ้นให้ผู้ป่วยและครอบครัวบอกเล่าเรื่องราวความเชื่อของตนเอง เปิดโอกาสให้ผู้ป่วย
และครอบครัวสะท้อนคิดเกี่ยวกับความทุกข์ทรมานที่เกิดขึ้นจากการเจ็บป่วย

3. ปรับเปลี่ยนความเชื่อที่เป็นอุปสรรคต่อการลดความทุกข์ทรมาน โดยให้สมาชิก
ครอบครัวสะท้อนคิด

4. แยกแยะ ประเมินความแตกต่างของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นและส่งเสริมความเชื่อ
ที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้ผู้ป่วยและครอบครัวตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจาก
การปรับเปลี่ยนความเชื่อและพฤติกรรม และเพื่อการคงไว้ซึ่งพฤติกรรมและการปฏิบัติที่ดีนั้น
โดยการตั้งใจและพยายามที่จะให้เกิดการเปลี่ยนแปลง การมองหาการเปลี่ยนแปลง การสำรวจ
การเปลี่ยนแปลง การเชื่อเชิญให้สมาชิกครอบครัวสังเกตการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น การสำรวจผล

ของการเปลี่ยนแปลง เชื่อเชิญให้อธิบายการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น การแยกความแตกต่างของความเชื่อที่ส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จ การทดลองการเปลี่ยนแปลง โดยการพูดซ้ำตามคำพูดของสมาชิก ครอบครัว การเผยแพร่ความเปลี่ยนแปลง

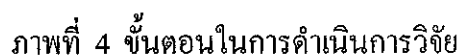
หลังจากพบผู้ป่วยและครอบครัวในสัปดาห์ที่ 5 ซึ่งเป็นสัปดาห์สุดท้ายของการพยาบาล ตามรูปแบบความเชื่อความเจ็บป่วย สิ่งสำคัญที่ควรเกิดขึ้นคือ การคงไว้ซึ่งสัมพันธภาพที่ดี การประเมินความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นหลังจากพบกันในสัปดาห์ที่ผ่าน ๆ มา การปรับเปลี่ยนความเชื่อที่เป็นอุปสรรคและการส่งเสริมความเชื่อที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลงเมื่อผู้ป่วยและครอบครัว มีการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น เพื่อให้คงไว้ซึ่งพฤติกรรมและการปฏิบัติที่ดีนั้นอย่างต่อเนื่อง สรุปสิ่งที่เกิดขึ้นจากการพบกับครอบครัว เปิดโอกาสให้ครอบครัวแสดงความคิดเห็น และปิดสัมพันธภาพ

5. ผู้วิจัยนัดหมายผู้ป่วยและครอบครัวพบกันครั้งที่ 6 ซึ่งเว้นระยะห่างเป็นเวลา 1 สัปดาห์

สัปดาห์ที่ 6 ผู้วิจัยพบผู้ป่วยและครอบครัวเป็นครั้งที่ 6 ดำเนินการประเมินความทุกข์ทรมานของผู้ป่วยและครอบครัวตามแบบประเมินชุดเดิม ยกเว้นข้อมูลส่วนบุคคล กล่าวคำขอบคุณกลุ่มตัวอย่างที่ให้ความร่วมมือ

เมื่อเสร็จสิ้นการทดลองแล้ว หากการวิจัยได้ผลดี ผู้วิจัยจะนำการพยาบาลตามรูปแบบความเชื่อความเจ็บป่วยไปดำเนินการในกลุ่มควบคุมต่อไป

นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ตามขั้นตอนต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Window โดยกำหนดค่าความมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

1. ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง นำเสนอด้วยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความถี่
2. เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความทุกข์ทรมานของผู้ป่วยไตวายเรื้อรังที่ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม และความทุกข์ทรมานของครอบครัวผู้ป่วยระหว่างก่อนและหลังการดูแลด้วยโปรแกรมการพยาบาลตามรูปแบบความเชื่อความเจ็บป่วยในกลุ่มทดลอง โดยใช้การทดสอบ Paired t-test

3. เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความทุกข์ทรมานของผู้ป่วยไตวายเรื้อรังที่ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม และความทุกข์ทรมานของครอบครัวผู้ป่วยระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้การทดสอบค่าทีแบบอิสระ (Independent t-test)